

နေပူကျက်ကျက် န၊ <nei pu kyet kyet> 烈日，炎日
 နေပူခံသီး န၊ <nei pu gan dhi> 在阳光下成熟的果实
 နေပူချိန်တာ န၊ <nei bu khyein ta> 日照
 နေပူစပ်ခါး န၊ <nei bu sat kha> 烈日下，炎热的气温下：
 ~ မရွှေောင်အလုပ်လုပ်စားရတယ်။ 得冒着炎热干活以维持生活。
 နေပူစပ်စပ် န၊ <nei bu sat sat> 烈日，炎日
 နေပူဆာ န၊ <nei bu za> 温暖的阳光，လာဒီနေရာက ~
 ရတယ်။ 来，这儿有阳光。
 နေပူဆာလှူ က၊ <nei bu za hlon> 晒太阳取暖
 နေပူမိ က၊ <nei bu mí> 中暑，~ ရှိခေါင်းကိုက်သည်။ 因中暑头疼。
 နေပူမိုး န၊ <nei bu mo> 晴天时下的雨
 နေပူလှန်း က၊ <nei bu hlan> 晒，晾
 နေပူလျှပ် က၊ <nei bu shat> 中暑，发痧
 နေပျောက် က၊ <nei pyaut> = နေလုံးပျောက်
 နေပြ က၊ <nei pya> 晒，晾晒，
 နေပြောင် န၊ <nei byaut> 阳光穿过孔道投下的光斑
 နေပြည်တော် န၊ <nei byi daw> 京都，都城
 နေပွင့် က၊ <nei pwin> 放晴
 နေပင်ထိုး က၊ <nei phin hto> 太阳晒着屁股。日上三竿，
 ခါတိုင်းဆိုလျှင် ~ မှထလေ့ရှိသည်။ 平时要睡到日上三竿才起床。
 နေပိမာန် န၊ <nei beit hman> 太阳
 နေမ န၊ <nei ma> (古)久住
 နေမထိုင်မထိုင် က၊ <nei m-hti' htain m-hti> 坐卧不宁，
 忐忑不安
 နေမထိုင်မသာ က၊ <nei m-hti' htain m-tha> 坐立不安，
 နေ့စဉ်အမျှရင်တထိတ်ထိတ်နဲ့ ~ ဖြစ်နေတာပေါ့။ 每天都提心吊胆，坐立不宁。/ ပျောက်မီးခဲထိုင်မိသလို ~ ဖြစ်နေသည်။
 如坐针毡，坐立不安。
 နေမိသားစု န၊ <nei mí' tha: zu> 【天】太阳系
 နေမုံတက် က၊ <nei mon tet> (诗)日出
 နေမင်း န၊ <nei min> ①(诗)太阳 ②【植】一种山奈属植物，药仙兰 *Eurycles amboinensis* Loud
 နေမျိုး န၊ <nei myo> 古代缅甸皇帝授给大臣的一种勋衔
 နေမြ က၊ <nei mye> 礼毕，稍息(队列用口令)
 နေမြင့် က၊ <nei myin> 太阳老高，日上三竿
 နေမြင်လမြင် န၊ <nei myin la' myin> ①屋顶破烂不堪的房屋 ②精通星相学的人，~ ဖြစ်သောဆရာကြီး 星相大师
 နေမွန်းချက် န၊ <nei mun: gyet> (诗)正午
 နေမွန်းစောင်း န၊ <nei mun: zaun> 午后
 နေမွန်းတည့် I က၊ <nei mun: te> 值正午 II န၊ <nei

mun: de> 正午
 နေမွန်းတိမ်း န၊ <nei mun: dein> 午后
 နေမွန်းယမ်း န၊ <nei mun: yein> 午后
 နေမွန်းလတ် န၊ <nei mun: lat> (罕)大约上午九点至中午
 နေမွန်းလွဲ န၊ <nei mun: lwe> 午后
 နေယျဒေါသ န၊ <nei ya' daw: tha> [巴]讲话或写文章意思不确切的毛病
 နေရာ န၊ <nei ya> ①地方，位置 ②职位
 နေရာကျ I က၊ <nei ya kya> ①合适，မီးရထားတောက်ရှောင်ခွင့်မောင်းနိုင်ပြီဆိုတော့သိပ် ~ တာပေါ့။ 已经能直接通火车，太好了！ ②结婚，ကျနေညီနဲ့ဟိုသူနာပြုဆရာမလေး ~ သွားပြီ။ 我弟弟和那个女护士结婚了。 II က၊ <nei ya gya> 合适，恰如其分
 နေရာချ က၊ <nei ya khya> ①处置，安置，安排， ဤလူသိုက်ကို ~ လေးရေးကိစ္စမှာခက်ခဲသောပြဿနာတရပ်ဖြစ်သည်။ 安置这些人是一个困难问题。 ③许配၊ မြလှိုင်ကိုလွမ်းပြေနဲ့ ~ ပို့စီစဉ်တယ်။ 打算把妙伦许配给奎北。
 နေရာချွန် န၊ <nei ya khyun> (古)朝中要臣朝见皇帝时的特殊座位(比နေရာငါးသွယ်更体面的座位)
 နေရာငါးသွယ် န၊ <nei ya nga: dhwe> (古)上朝时在御座前按官职级别规定的五种座位，即： ခူး၊ တော်၊ စနည်း၊ အတွင်း၊ တဝေါ၊ အပြင်တဝေါ
 နေရာတကာ န၊ <nei ya d-ga> ①到处，~ ကြော်ငြာကပ်ထားတယ်။ 到处贴广告。 ②事事，~ ဝင်ပြောနဲ့။ 别事事插嘴。
 နေရာတကျ က၊ <nei ya d-gya> 有条不紊
 နေရာထား က၊ <nei ya hta> 重视，尊重၊ လူကြီးမိဘများကို ~ ရှိကန်တော့လေ့ရှိကြသည်။ 有尊重和叩拜父母的习惯。
 နေရာထိုင် န၊ <nei y-htain> (僧侣用的)坐垫
 နေရာထိုင်ခင်း န၊ <nei ya htain gin> 坐垫，坐席
 နေရာဖုံ န၊ <nei ya phon> = နေရာထိုင်
 နေရာယူ က၊ <nei ya yu> ①就坐，占地方၊ အသီးသီး ~ ရှိထိုင်ကြသည်။ 各就各位坐好。 / စားပွဲပေါ်မှာစာအုပ်တွေက တော်တော် ~ ထားတယ်။ 桌子上的书占了不少地方。 ③(口令)各就各位，~ အထင်ပြေး။ 各就各位！预备！跑！
 နေရာရှာ က၊ <nei ya sha> ①找麻烦，劳累，~ လိုက်တာဗျာ၊ ချက်မနေပါနဲ့တော့။ 太麻烦了，别做饭菜了。 ②添麻烦
 နေရာလပ် န၊ <nei ya lat> 空位子，空隙၊ မော်လီကျူးများ အကြားတွင် ~ များရှိလေသည်။ 分子之间存在着空隙。
 နေရာလွတ် န၊ <nei ya lut> ①空位子 ③ = နေရာချွန်
 နေရီ န၊ <nei yi yi> 黄昏
 နေရ န၊ <nei ru> [巴]【佛】须弥山
 နေရီဘီမြို့ န၊ <nei ro bi myo> 内罗毕(肯尼亚首都)
 နေရက် န၊ <nei yet> 【天】太阳日